

ETIČKI KODEKS PONAŠANJA¹

Uvod

Standardi ponašanja utvrđeni ovim Kodeksom osiguravaju osnovne principe etičke prakse u vezi sa pružanjem konzultantskih usluga. Konzultant je suglasan sa navedenim Etičkim kodeksom ponašanja kao dobrovoljnom obavezom za postizanje samo-discipline koja prevazilazi zakonske uvjete, i maksimalno će težiti postizanju i održavanju dostojanstva svoje profesije. Svi konzultanti se pismeno obvezuju da će se pridržavati ovog Etičkog kodeksa. Poštivanje odredbi Etičkog kodeksa predstavlja dobrovoljnu pretpostavku samo-discipline.

Član I. Opći principi

1. Privilegija profesionalnog konzultantskog rada nameće obavezu moralnosti i odgovornosti, kao i obavezu posjedovanja stručnog znanja.
2. Svaki konzultant je suglasan da djeluje u skladu sa najvišim standardima osobne časti i profesionalnog ponašanja.
3. Konzultant će zagovarati integritet neovisnosti konzultantske profesije.

Član II. Odnos prema poslodavcu i klijentu

1. Konzultant će pružati usluge klijentima na način koji odlikuju integritet, stručnost, neovisnost, objektivnost i profesionalizam.
2. Konzultant će, u najvećoj mogućoj mjeri, štiti interese poslodavca i klijenta, s tim da su ti interesi u skladu sa zakonom i profesionalnim obavezama konzultanta.
3. Konzultant koji utvrdi da su njegove/njene obaveze prema poslodavcu ili klijentu u sukobu sa njegovim/njenim profesionalnim obavezama ili u suprotnosti sa zakonom, će odmah naložiti ispravljanje takvih objektivnih uvjeta ili će podnijeti ostavku na angažman.
4. Konzultant i klijenti će uspostaviti zajednička realistična očekivanja u vezi sa kompenzacijom i rezultatima ostvarenih pružanjem konzultantskih usluga.
5. Konzultant će prihvatiti isključivo one zadatke za čije izvršenje posjeduje potrebno iskustvo i stručnost, i angažirat će isključivo ono osoblje ili suradnike koji posjeduju znanje i iskustvo potrebne za efikasno ispunjenje potreba klijenta.

¹ Dijelom nastao na temelju Etičkog kodeksa ponašanja Američkog instituta za upravljanje radom konzultanata, kojeg je odobrio IMC Odbor direktora SAD-a, 3. februara 2005. godine.

6. Prije nego prihvati bilo kakav angažman, konzultant će zajedno sa klijentom osigurati uspostavljanje zajedničkog razumijevanja ciljeva, djelokruga, radnog plana i troškova angažmana.
7. Konzultant se neće, posredno ili neposredno, koristiti bilo kakvom informacijom dobivenom od poslodavca ili klijenta čime bi se prekršilo povjerenje uspostavljeno sa poslodavcem ili klijentom. Konzultant neće s drugim dijeliti ili prodavati povjerljive podatke na način koji će se smatrati neprikladnim, niti će javno iznositi informacije koje je primio u povjerenju.
8. Konzultant će spriječiti konflikt interesa ili pojavu istog, a klijenta će upoznati sa svim okolnostima ili interesima za koje smatra da mogu utjecati na njegovo/njeno prosuđivanje ili objektivnost odmah po saznanju istih.
9. Konzultant će ponuditi da prekine sa radom na konzultantskom zadatku onog trenutka kada bude smatrao da njegova/njena objektivnost ili integritet mogu biti narušeni.
10. Konzultant će unaprijed postići dogovor sa klijentom u vezi sa načelnim naknadama i troškovima, i naplatit će troškove koji su razumni i u skladu sa dostavljenim uslugama i prihvaćenim odgovornostima.
11. Konzultant neće prihvatiti bilo kakvu prikrivenu naknadu za upućivanje klijenta na neku drugu profesionalnu uslugu ili proizvod.
12. Konzultant će svoje aktivnosti prema dobavljačima i ugovaračima obavljati na pošten i pravedan način, predlažući proizvode i/ili usluge na temelju njihovih pozitivnih karakteristika i vrijednosti.
13. Konzultant neće učiniti bilo kakav pokušaj da stekne ili prenese konkurentsku prednost nad svojim poslodavcem na način da preuzme osobne poslovne interese nad interesima poslodavca, ili da nastoji preuzimati poslove od klijenata svog poslodavca.
14. Konzultant neće primati provizije, nagrade ili druge beneficije od treće strane u vezi sa preporukama izrađenim za klijenta i unaprijed će prikazati svaki finansijski interes za proizvode ili usluge koji čine dio navedenih preporuka.

Član III. Odnos između profesionalaca

1. Konzultant neće poduzimati aktivnosti kojima bi mogao ugroziti reputaciju drugih.

2. Konzultant će priznati zasluge drugima za obavljeni posao i sustegnut će se od plagijata u usmenoj i pismenoj komunikaciji, kao i od nesvjesnog pribavljanja zasluga koje pripadaju drugoj osobi.
3. Konzultant će poduzeti sve napore da uspostavi profesionalnu suradnju sa drugima i da potakne etičku razmjenu stručnog znanja.

Član IV. Odnos prema javnosti i profesiji

1. Ukoliko je u okviru djelokruga predviđenog angažmana, konzultant će o svim pojavama neadekvatnog postupanja, opasnog ponašanja ili nezakonitih aktivnosti izvještavati odgovarajuće organe unutar ili izvan organizacije klijenta.
2. Konzultant će poštivati prava drugih suradnika konzultanata i konzultantskih agencija i neće koristiti njihove vlastite informacije ili metodologije bez njihove dozvole.
3. U svom odnosu sa klijentima, suradnicima i građanima, konzultant će predstavljati svoju profesiju na profesionalan način i uz posjedovanje potrebnog integriteta.
4. Konzultant neće na opisan način oglašavati usluge ili pogrešno tumačiti ili ocrnjivati individualne konzultante, konzultantske agencije ili konzultantsku profesiju.

Član V. Odgovornost prema profesiji

1. Konzultant će se pridržavati Etičkog kodeksa kao pravila, primjera i podsticaja, kao savjeta i preporuke, kako bi služio kao primjer drugim konzultantima da se ponašaju na isti način.
2. Konzultant će neprekidno raditi na sticanju poštovanja i priznanja za svoju profesiju na lokalnom, entitetskom, državnom i međunarodnom nivou.

Dodatak Etičkom kodeksu ponašanja:

Primjer principa sukoba interesa

[S]ukob interesa [je] "situacija u kojoj jedna strana posjeduje interese koji bi na neprikladan način mogli utjecati na izvršenje službenih zadataka i odgovornosti te strane, obaveza predviđenih ugovorom, ili na usklađenost sa važećim zakonima i propisima, i u kojoj takav sukob interesa može doprinijeti stvaranju ili može stvoriti prakse zabranjene anti-korupcijskom politikom [organizacije]". Čak se i sama pojava sukoba interesa treba izbjeći, kako se ne bi pojavila mogućnost bilo kakve sumnje da se zloupotreba položaja može pojaviti čak i tamo gdje do nje ne dođe.

Primjeri sukoba interesa obuhvataju:

- situaciju u kojoj pojedinac koji učestvuje u ponudi u ime organa vlasti posjeduje interes ili dionice u državnoj firmi ili nevladinoj organizaciji koja je predložena za pružanje konzultantskih usluga u okviru službe u kojoj pojedinac radi;
- situaciju u kojoj konzultant predlaže vrstu procesa ili opreme u kojoj njegova ili njena firma posjeduju vlasnički udio ili dionice;
- situaciju u kojoj se bliži rođak uposlenika organa vlasti nalazi na suženoj listi za dodjelu konzultantskih angažmana; ili
- u kojoj firma dostavlja ponudu za angažman koji obuhvata analizu vlastitog rada ili rada bliskih suradnika, poput situacije kada kompanija dostavlja ponudu za provođenje analize utjecaja na okoliš za projekat izrađen od strane suradničke firme, ili kada se od konzultanata traži da potvrde finansijske izjave firme sa kojom surađuju ili svoje sestrinske firme.

Pravilo [Razvojne banke Azije] propisuje da konzultant neće biti angažiran u slučaju kada:

- se pojavi sukob interesa između konzultantskih aktivnosti i nabavke proizvoda, radova ili usluga;
- dođe do sukoba između konzultantskih zadataka; ili
- se pojavi rodbinski odnos između konzultanta i uposlenika organa vlasti.

(Izvor: Azijska razvojna banka, 2006)